

Lietuvos Respublikos
trišalės tarybos sekretoriatas
2013 m. GAUTA 10 mėn. 01 d.
Nr. 9-255

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Algirdo g. 19, 03607 Vilnius, tel. (8 5) 265 0193, faks. (8 5) 213 9751, el. p. info@vdi.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188711163

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2013-09-25 Nr. (15)SD-12897

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 98 STR. PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. lapkričio 26 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl nelegalaus darbo reiškinių kontrolės koordinavimo“ 1.1. punktą bei Komisijos valstybės ekonominės bei finansinės kontrolės ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui koordinuoti 2013 m. rugsėjo 12 d. posėdžio protokolinį sprendimą (protokolas Nr. 7) ir siekdama užtikrinti nelegalaus darbo ir jo apraiškų efektyvesnę kontrolę ir prevenciją, teikia svarstymui parengtą Lietuvos Respublikos darbo kodekso (Žin. 2002, Nr. 64-2569) 98 straipsnio pakeitimo projektą. Pakeitimu siekiama nustatyti prezumpciją, kad darbdavys įdarbinęs nelegalų asmenį turėtų sumokėti visus mokesčius ir valstybinio socialinio draudimo įmokas ne mažiau kaip už tris mėnesius nuo minimalaus darbo užmokesčio (nebent nelegaliai dirbęs asmuo gali įrodyti kitaip).

PRIDEDAMA. 4 lapai.

Pagarbiai,

Lietuvos Respublikos vyriausiasis
valstybinis darbo inspektorius

Vilius Mačiulaitis

Gediminas Noreika, 213 97 68, el. paštas: gediminas.noreika@vdi.lt

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
DARBO KODEKSO 98 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS**

2012 m. d. Nr.
Vilnius

(Žin., 2002, Nr. 64-2569; 2010, Nr. 71-3553)

1 straipsnis. 98 straipsnio papildymas

1. Papildyti 98 straipsnį 3 dalimi:

„3. Nustačius, jog asmuo dirbo nelegaliai, darbdavys privalo jam sumokėti atlyginimą už darbą, dėl kurio buvo susitarta, bet ne mažesnę kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžio ir ne mažiau kaip už tris mėnesius (nebent darbdavys arba nelegaliai dirbęs asmuo gali įrodyti, kad nelegalus darbas buvo atliekamas trumpesnę laiką), ir nuo šios sumos sumokėti teisės aktų nustatytus mokesčius, įskaitant susidariusius delspinigius ir baudas.“

2. Papildyti 98 straipsnį 4 dalimi:

„4. Sprendimą dėl šiame straipsnyje nustatytos piniginės kompensacijos išieškojimo ir dydžio priima darbo ginčą nagrinėjantis organas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
DARBO KODEKSO 98 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMAS**

2012 m. d. Nr.
Vilnius

(Žin., 2002, Nr. 64-2569; 2010, Nr. 71-3553)

1 straipsnis. 98 straipsnio papildymas

1. Papildyti 98 straipsnį 3 dalimi:

„3. Nustačius, jog asmuo dirbo nelegaliai, darbdavys privalo jam sumokėti atlyginimą už darbą, dėl kurio buvo susitarta, bet ne mažesnę kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžio ir ne mažiau kaip už tris mėnesius (nebent darbdavys arba nelegaliai dirbęs asmuo gali įrodyti, kad nelegalus darbas buvo atliekamas trumpesnį laiką), ir nuo šios sumos sumokėti teisės aktų nustatytus mokesčius, įskaitant susidariusius delspinigius ir baudas.“

2. Papildyti 98 straipsnį 4 dalimi:

„4. Sprendimą dėl šiame straipsnyje nustatytos piniginės kompensacijos išieškojimo ir dydžio priima darbo ginčą nagrinėjantis organas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO 98 STRAIPSNIO PAPILDYMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys

Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – Darbo kodeksas) 98 straipsnio papildymo projektas (toliau – įstatymo projektas) parengtas siekiant sureguliuoti nelegalaus darbo prevenciją, mažinti darbdavių paskatas nelegaliai įdarbinti asmenis ir naudoti darbo jėgą nemokant mokesčių, skatinti sąžiningą konkurenciją, užtikrinti darbuotojų teises gauti teisingą apmokėjimą už darbą bei socialines draudimo garantijas.

2. Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Įstatymo projekto tikslas – mažinti nelegalaus darbo mastą Lietuvos Respublikoje. Taip pat numatyti nelegalaus darbo trijų mėnesių prezumpciją, taip užtikrinant darbuotojų teises gauti teisingą apmokėjimą už darbą bei socialines draudimo garantijas.

Įstatymo projekto uždavinys – užtikrinti, kad už Darbo kodekse numatyto draudimo priimti asmenis dirbti nelegalų darbą pažeidimus darbdaviai turėtų sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui atlyginimą už darbą bei teisės aktų nustatytus mokesčius, įskaitant susidariusius delspinigius ir baudas.

3. Projekte siūlomų nuostatų teisinio reguliavimo būklė šiuo metu

Šiuo metu Lietuvos Respublikos darbo kodekso nėra numatytos galimybės iš darbdavių priteisti nelegaliai dirbusiam asmeniui atlyginimą už darbą, dėl kurio buvo susitarta, bet ne mažesnę kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžio ir ne mažiau kaip už tris mėnesius (nebent darbdavys arba nelegaliai dirbęs asmuo gali įrodyti, kad nelegalus darbas buvo atliekamas trumpesnį laiką), ir nuo šios sumos sumokėti teisės aktų nustatytus mokesčius, įskaitant susidariusius delspinigius ir baudas.

4. Kokios numatomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos, naujai reglamentuotų klausimų teigiamos savybės ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, jog darbo ginčus nagrinėjantis organas priteistų iš darbdavio sumokėti nelegaliai dirbusiam asmeniui atlyginimą už darbą, dėl kurio buvo susitarta, bet ne mažesnę kaip Lietuvos Respublikos vyriausybės nustatytos minimaliosios mėnesinės algos dydžio ir ne mažiau kaip už tris mėnesius (nebent darbdavys arba nelegaliai dirbęs asmuo gali įrodyti, kad nelegalus darbas buvo atliekamas trumpesnį laiką), ir nuo šios sumos sumokėti teisės aktų nustatytus mokesčius, įskaitant susidariusius delspinigius ir baudas.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų priimto įstatymo padarinių nenumatoma.

6. Projekto įtaka korupcijai, kriminogeninei situacijai, verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projekto priėmimas įtakos minėtiems reiškiniams neturi.

7. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą

Priėmus Projektą, galiojančių teisės aktų keisti nereikės.

8. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimams ir bendrinės lietuvių kalbos normoms, projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektas atitinka Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimus ir bendrinės lietuvių kalbos normas. Projekte naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai nenustatomi, todėl nebuvo vertinami Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Projekto atitiktis Europos Žmonių teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos dokumentams

Projektas Europos Sąjungos dokumentų nuostatomis neprieštarauja.

10. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turi parengti

Įstatymui įgyvendinti naujų įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikės.

11. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas

Šiam įstatymui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

12. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

13. Projekto autorius ar autorių grupė, projekto iniciatoriai: institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai

Projekto rengimą koordinavo , parengė , tiesioginė rengėja .

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: nelegalus darbas.